PIERWSZA ŁAWKA · SPRAWDZIAN Z LEKTURY · JĘZYK POLSKI · LICEUM I TECHNIKUM, KL. 3

„Chłopi” – sprawdzian z lektury

Sprawdzian z „Chłopów” Władysława Stanisława Reymonta – zakres: tom I „Jesień” (lektura poznawana we fragmentach). Lipce jesienią: stara Agata idzie po proszonym, Boryna traci krowę, Kuba u księdza, sąd i jarmark w Tymowie, zmówiny, spór o ziemię i wesele. Kartkówki, sprawdziany A i B z fragmentami, zadania w formule matury 2027 (poziom podstawowy) i karta lektury.

Karta	Temat	Zadania
1	**„Chłopi” – najważniejsze informacje** Władysław Stanisław Reymont · przypomnienie przed sprawdzianem	2 zad. 8 pkt
2	**Kartkówka z lektury „Chłopi” – grupa A** 10 minut · 10 pkt	6 zad. 10 pkt
3	**Kartkówka z lektury „Chłopi” – grupa B** 10 minut · 10 pkt	6 zad. 10 pkt
4	**Sprawdzian z lektury „Chłopi” – grupa A** 40–45 minut · 25 pkt	9 zad. 25 pkt
5	**Sprawdzian z lektury „Chłopi” – grupa B** 40–45 minut · 25 pkt	9 zad. 25 pkt
6	**„Chłopi” – zadania maturalne i twórcze** W formule matury 2027, poziom podstawowy · na lekcję lub do domu	4 zad. 20 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 porządkuje wiedzę o lekturze: najważniejsze informacje, plan wydarzeń i bohaterów.
- Karty 2 i 3 to kartkówki (grupa A i B, około 10 minut) ze znajomości treści.
- Karty 4 i 5 to równoległe sprawdziany (grupa A i B, 40–45 minut): te same typy zadań i ta sama punktacja.
- Karta 6 zawiera zadania w formule matury (poziom podstawowy) i zadania twórcze.
- Na końcu jest klucz odpowiedzi. Osobny plik „Powtórka” to karta lektury do nauki w domu.

Tom I „Jesień” w skrócie

jesień w Lipcach

spór o ojcowską ziemię

zmówiny Boryny z Jagną

wesele Boryny z Jagną

Materiał oryginalny. Lektura obowiązkowa (zakres podstawowy) poznawana we fragmentach – „Chłopi (fragmenty)” według podstawy programowej dla liceum i technikum w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 1019). Sprawdzian obejmuje tom I „Jesień”. Pisownia według zasad

„Chłopi” – najważniejsze informacje

Władysław Stanisław Reymont · przypomnienie przed sprawdzianem

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 8 pkt

Przypomnij sobie

- **Autor:** Władysław Stanisław Reymont (1867–1925), pisarz Młodej Polski; za „Chłopów” otrzymał w 1924 r. Nagrodę Nobla. **Gatunek:** powieść w czterech tomach (Jesień, Zima, Wiosna, Lato), nazywana epopeją chłopską.
- **Zakres sprawdzianu:** tom I „Jesień” (12 rozdziałów). W podstawie programowej „Chłopi” są lekturą we fragmentach.
- **Miejsce i czas:** wieś Lipce i pobliskie miasteczko Tymów; od końca września do pierwszego śniegu – jesień w Lipcach.
- **Główny wątek:** spór o ojcowską ziemię między Maciejem Boryną, bogatym gospodarzem i wdowcem, a jego synem Antkiem; zmówiny Boryny z Jagną, córką Dominikowej, i wesele Boryny z Jagną.
- **Język:** gwara w dialogach i w opowiadaniu narratora (dialektyzacja); pisownię gwarową zachowano jak w źródle.

Zadania

1 **Ponumeruj wydarzenia we właściwej kolejności (1–8).** ___ / 3 pkt

_____ W sądzie w Tymowie Dominikowa skarży Kozła o kradzież świni.

_____ Ksiądz spotyka na drodze starą Agatę, która na zimę idzie we świat.

_____ Na jarmarku w Tymowie Boryna daje Jagnie wstążkę i chustkę.

_____ Kuba zanosi księdzu kuropatwy i staje w kościele przed wielkim ołtarzem.

_____ Po kłótni o zapis Boryna wyrzuca Antka z rodziną z chałupy.

_____ Na zmówinach Boryna i Dominikowa targują się o ziemię dla Jagny.

_____ Pada graniasta krowa Boryny, a gospodarz wini za to domowników.

_____ W czasie wesela Boryny z Jagną umiera parobek Kuba.

2 **Połącz postać z tomu „Jesień” z informacją o niej. Wpisz literę.** ___ / 5 pkt

1. Agata	a) stara krewna Kłębów, na zimę chodzi po proszonym
2. Jambroży	b) stara kobieta ostra w języku, żali się na swoje dzieci
3. Witek	c) stary dziad o drewnianej nodze, dzwoni przy kościele
4. Jagustynka	d) kulawy parobek Boryny, pobożny, co niedziela w kościele
5. Kuba	e) chłopiec do bydła u Boryny, robi drewnianego bociana

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____ 5 ____

Podgląd • Pierwsza Ławka

Kartkówka z lektury „Chłopi" – grupa A

10 minut · 10 pkt

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 10 pkt

1 **Co Kuba zanosi w niedzielę księdzu?** ___ / 1 pkt

A. garniec mleka
B. parę kuropatw
C. bochenek chleba
D. kosz jabłek

2 **W jakim miasteczku odbywa się jarmark, na który wybierają się Lipce?** ___ / 1 pkt

A. w Warszawie
B. w Raciborowicach
C. w Tymowie
D. w Częstochowie

3 **Kto puszcza krew chorej krowie Boryny?** ___ / 1 pkt

A. Jambroży **B.** Kuba **C.** kowal **D.** Antek

4 **Czym zajmuje się Witek w gospodarstwie Boryny?** ___ / 1 pkt

A. prowadzi karczmę
B. kuje konie
C. jest organistą
D. pasie krowy

5 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Graniasta krowa Boryny jest czerwono-biała.	**P**	**F**
2. Antek płacze po stracie krowy razem z Hanką.	**P**	**F**
3. Boryna pochował już dwie żony.	**P**	**F**
4. Grzela, syn Boryny, mieszka z ojcem i pomaga mu w polu.	**P**	**F**

6 **Wyjaśnij, dlaczego Witek boi się Boryny po śmierci krowy. Napisz jedno zdanie.** ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Kartkówka z lektury „Chłopi" – grupa B

10 minut · 10 pkt

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 10 pkt

1 **Dokąd, jak mówi księdzu, idzie na zimę stara Agata?** ___ / 1 pkt

A. do szpitala w mieście
B. do córki w Tymowie
C. we świat, po proszonym
D. na służbę do dworu

2 **W jakim miasteczku odbywa się sąd, na który jedzie Boryna?** ___ / 1 pkt

A. w Lipcach **B.** w Krakowie **C.** w Łodzi **D.** w Tymowie

3 **O co Dominikowa oskarża w sądzie Kozła?** ___ / 1 pkt

A. o podpalenie stodoły
B. o kradzież świni z pastwiska
C. o pobicie Szymka
D. o kradzież krowy

4 **Kto przybiega na pole, by zawołać Hankę do chorej krowy?** ___ / 1 pkt

A. Józka **B.** Witek **C.** Kuba **D.** Jagustynka

5 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Ksiądz daje Agacie złotówkę.	**P**	**F**
2. Ksiądz jako pierwszy pozdrawia Agatę słowami „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus".	**P**	**F**
3. Boryna dorzyna graniastą krowę kosą.	**P**	**F**
4. Jarmark odbywa się w dzień Bożego Narodzenia.	**P**	**F**

6 **Wyjaśnij, dlaczego Agata – choć mówi, że „dobre są ludzie" – odchodzi na zimę od krewnych. Napisz jedno zdanie.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian z lektury „Chłopi” – grupa A

40–45 minut · 25 pkt

KARTA 4/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 25 pkt

1 **Do jakiej epoki literackiej należą „Chłopi”?** ___ / 1 pkt

A. romantyzm
B. Młoda Polska
C. pozytywizm
D. dwudziestolecie międzywojenne

2 **W jakiej wsi rozgrywa się akcja „Chłopów”?** ___ / 1 pkt

A. w Tymowie
B. w Drzazgowej Woli
C. w Raciborowicach
D. w Lipcach

3 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Jagna przyjmuje od Boryny na jarmarku wstążkę i jedwabną chustkę.	P	F
2. Boryna sprzedaje na jarmarku graniastą krowę.	P	F
3. Witek płacze pod oborą, bo nie może iść na jarmark.	P	F
4. Mateusz jest bratem Jagny.	P	F

4 **Połącz postać z informacją o niej. Wpisz literę.** ___ / 4 pkt

1. Józka
2. Szymek
3. Roch
4. Nastusia

a) siostra Mateusza
b) córka Boryny
c) wędrowny dziad, który co trzecią zimę zakłada kwaterę u Boryny
d) syn Dominikowej

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

5 **Przedstaw Borynę jako gospodarza. Podaj dwie cechy i każdą zilustruj zdarzeniem z tomu „Jesień” (innym niż kłótnia o zapis).** ___ / 4 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

„Chłopi” – zadania maturalne i twórcze

W formule matury 2027, poziom podstawowy · na lekcję lub do domu

KARTA 6/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 20 pkt

1 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 6 pkt

Władysław Stanisław Reymont, „Chłopi”, tom I „Jesień” – Boryna wieczorem po stracie krowy

Boryna szedł coraz wolniej, bo ociężało go rozdrażnienie, a potem przypomnienie nieboszczki, co ją na zwiesnę był pochował, ułapiło go za grdykę…

— Ho! ho!… przy niej, co ją wspominam wieczorem w dobry sposób, nie przygodziłoby się tak granuli… gospodyni to była, gospodyni!… Juści, że i mamrot, i przeklętnica też, że i dobrego słowa nikomu dać nie dała i cięgiem się z babami za łby wodziła… ale zawżdy żona i gospodyni! — Tu westchnął pobożnie na jej intencję, i żal go jeszcze większy dusił, bo przypominał, jak to bywało…

Przyszedł z roboty, spracowany — to i jeść tłusto dała, i często gęsto kiełbasy podtykała kryjomo przed dzieciskami… A jak się wszystko darzyło!… i cielaki, i gąski, i prosiaki… że co jarmarek było z czym jeździć do miasta, i grosz był zawsze gotowy, na zakład z samego przychówku… A już co kapusty z grochem, to już jensza zgoła tak nie potrafi…

A teraz co?…

Antek ino na swoją stronę ciągnie, kowal też wypatruje, aby co chycić, a Józka? Skrzat głupi, któremu plewy jeszcze we łbie, co i nie dziwota, bo dzieusze mało co na dziesiąty rok idzie… Hanka kiej ta ćma łazi, a choruje jeno, i tyle zrobi, co ten pies zapłacze…

Toć i marnieje wszystko… granule trza było dorznąć… we żniwa wieprzak zdechł… wrony gąski tak przebrały, że z połowa ostała!… Tyle marnacji, tyle upadku!… Przez sito wszyćko leci, przez sito…

— Ale nie dam! — wykrzyknął prawie głośno — póki rucham tymi kulasami, to ani jednej morgi nie odpiszę i do waju na wycug nie pójdę…

Władysław Stanisław Reymont, „Chłopi”, tom I „Jesień”, rozdz. II (domena publiczna, tekst według wolnelektury.pl).
Objaśnienia: granula – imię krowy; mamrot – zrzęda; odpisać – zapisać komuś ziemię; do waju – do was

1.1 **Wyjaśnij, jaką funkcję pełnią w monologu Boryny wyliczenia i wielokropki.** ___ / 2 pkt

1.2 **Określ, za co Boryna ceni zmarłą żonę. Przytocz jeden cytat, który to potwierdza.** ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

„Chłopi” (Władysław Stanisław Reymont) – sprawdzian z lektury A i B, kartkówki, klucz i karta lektury, liceum i technikum, klasa 3

Podgląd pokazał 6 z 18 stron. Pełna wersja: 18 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: „Chłopi” – najważniejsze informacje – 2 zadania, 8 pkt
- Karta 2: Kartkówka z lektury „Chłopi” – grupa A – 6 zadań, 10 pkt
- Karta 3: Kartkówka z lektury „Chłopi” – grupa B – 6 zadań, 10 pkt
- Karta 4: Sprawdzian z lektury „Chłopi” – grupa A – 9 zadań, 25 pkt
- Karta 5: Sprawdzian z lektury „Chłopi” – grupa B – 9 zadań, 25 pkt
- Karta 6: „Chłopi” – zadania maturalne i twórcze – 4 zadania, 20 pkt Sprawdziany A i B mają te same typy zadań i tę samą punktację.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/sprawdzian-z-lektury-chlopi